

Gurut guvlui Heahtás

Vasemmalle Hetasta Til venstre i Hetta

Ráhkis geahččit!

Siri Broch Johansena teáhterbihttá "Gurut guvlui Heahtás" govvida smávva govaža Davvikalohta etnalaš, gielalaš ja kultuvrralaš girjásvuođas. Dáhpáhus lea gávcillogus, go mii čuovvut njeallje nuora geat leat málkkošteamen garrá muohttidákkis. Nuorat váldet boasttu geainnu ja jovdet meahccedállui, gos gártet njunnálaga iežaset ovdagáttiguuin ja čiegušvuodaiguuin. Bihttá lea boađusin "ARIN – Odđa Davvikalohta drama-tihkka", gos Beaivváš, Giron Sámi Teáhter, Durdnosa-teáhter ja Åarjelhsaemien Teater ledje válljen ovddidit gávcci lávdeteavstta jurddadásis gárves giehtačállosii. "Gurut guvlui Heahtás" lea njealját ARIN-bihttá mii lea válmastuvvon.

Mii sávvat Siri Broch Johansenii bures boahdin iežas vuosttaš bihtáin Sámi Našunálateáhterii.

Rakkaat katsojat!

Siri Broch Johansenin näytelmän "Gurut guvlui Heahtás" (vasemmalle Hetasta) antaa kuvan pohjoiskalotin etnisestä, kieellisestä ja kulttuurillisesta kirjavuudesta. Kaikki tapahtuu 80-luvulla, kun neljä nuorta ovat automatkalla kovassa lumimyrskyssä. Nuoret eksyvät reitiltä ja päättyvät metsätaloon, jossa he joutuvat kohtaamaan ennakkoluulonsa ja salaisuutensa. Näytelmä on tulosta ARIN -projektista, johon Beaivváš, Giron Sámi Teáhter, Tornion teatteri ja Åarjelhsaemien Teater valittiin kehittämään kahdeksaa ajatuksen tasolla olevaa näytelmää valmiaksi käsikirjoituksiksi. "Gurut guvlui Heahtás" on neljäs toteutettu ARIN-näytelmä.

Toivotamme Siri Broch Johansenin ensimmäisellä näytelmällään tervetulleeksi Saamen kansallisteatteriin.

Kjære publikum!

Siri Broch Johansens nye teaterstykke, «Til venstre i Hetta» gir et miniatyrbilde av Nordkalottens etniske, språklige og kulturelle lappeteppe. Vi er på åttitallet, vi følger fire ungdommer på tur i en kraftig snøstorm. Ved en tilfeldig feilkjøring havner ungdommene på en avsidesliggende gård, der de blir konfrontert med egne fordommer og skjulte historier. Stykket er et resultat av storsatsingen «Arin – Ny dramatikk på Nordkalotten», der Beaivváš gikk sammen med Giron Sámi Teáhter, Tornedalsteatern og Sydsamisk Teater om å utvikle åtte utvalgte scenetekster fra idé til ferdigstilte manus. «Til venstre i Hetta» er fjerde Arin-stykket som når scenen.

Vi ønsker Siri Broch Johansen velkommen med sitt første stykke på Det Samiske Nasjonalteatret!

Niktet! Nauttikaal! God fornøyelse!

Haukur J. Gunnarsson
Teáhterhoavda/Teatterinjohtaja/Teatersjef

Govven/Valokuvaus/Foto: *Aslak Mikal Mienna*

Siri Broch Johansen (r.1967), Deanus eret, lea sámi čálli, lávlu ja giellabargi. "Gurut guvlui Heahtás" lea vuosttaš lávdebihttá sus maid Beaivváš čájeha. Siri vuosttás lávdebihttá "Etnanspáppastallan", čájehuvvui earret eará Davvírikkalaš mánáidteáhterfestiválas Fearsulluin. Son lea čállán, buvttadan ja neaktán čájálmasaid "Samenes aften – odne lea du vuorru" 2011:s ja "CSV-republikka" 2013:s. (guktuid bihtáid bagadalli: Sara Margrethe Oskal). Siri lea maiddái oððasit dikten mágga Leonard Cohen lávlagaa davvisámegillii, ja son lei Beaivváš "Giiddadulvi VI" čálliid ja neavttáriid gaskkas 2012:s. Son lea maiddái álmmuhan girjijiid, oððaseamos girji lea "Mun lean čuoigi" (2014).

Siri Broch Johansen (s. 1967) on Tanasta kotoisin oleva saamelainen kirjailija, laulaja ja kielityöntekijä. "Gurut guvlui Heahtás" on hänen ensimmäinen Beaivváš -teatterin esittämä näytelmä. Hänen ensimmäinen näytelmä "Etnanspáppastallan" esitettiin mm. Pohjoismaisessa lastenteatterifestivaalissa Fäärsaarilla. Johansen on kirjoittanut ja tuottanut näytelmät "Samenes aften – odne lea du vuorru" (2011) ja "CSV-republikka" (2013), joissa hän myös näytteli. molemmat näytelmät ohjasi Sara Margrethe Oskal. Hän myös udesti kirjoittanut useita Leonard Cohenin lauluja pohjoissaameksi, ja oli yksi Beaivváš -teatterin "Giiddadulvi VI"-näytelmän kirjoittajista ja näyttelijöistä 2012. Hän on myös julkaissut kirjoja, joista uusin on "Mun lean čuoigi" (2014).

Siri Broch Johansen (f. 1967) er en samisk forfatter, dramatiker, sanger og språkarbeider fra Tana. "Til venstre i Hetta" er hennes første heløftens teaterstykke for Beaivváš. Siri debuterte som dramatiker i 2009 med stykket "Etnanspáppastallan", som bl.a ble vist på Nordisk Barneteaterfestival på Færøyene. Hun har tidligere skrevet, produsert og spilt sine egne forestillinger bl.a "Samenes aften - odne lea du vuorru" i 2011 og "CSV-republikka" i 2013 (regi på begge: Sara Margrethe Oskal). Siri har også gjendiktet en rekke av Leonard Cohens sanger til nordsamisk og hun var en av tekstforfatterne til og skuespillerne i "Giiddadulvi VI" på Beaivváš i 2012. Hun har også gitt ut flere bøker, sist ungdomsromanen "Jeg er en skiløper", 2014.

Dát bihttá ii dáiddé riegádit ARIN haga. ARIN lei prošeakta man ulbmil lei oahpahit Davvikalohta-dramatiikkáriid geat čállet unnitlogugielalaide. ARIN-kurssa oasseváldimis ožzon veahki ovdánahttit iežan čállosa. Bessen teavstta geahčáladdat neavttáriiguin, ja dan bokte fuomášin mii doaimmai lávddis, ja maid galgen sihkkut. Lean erenoamáš duhtavaš go mu nubbi ARIN-bagadeaddji, Mette Brantzeg, lea šaddan bihtá bagadallin. Lean nu oadjebas go lean luoitán "mánnán" sutnje, gii duodáid lea téahtermáilmmi čeahpimusaid gaskkas.

Dán bihtá dáhpáhusat álge juo ruošša revolušuvnñas 1917:s, ja jotket gitta 1987 rádjái. 1987 lea bihtá otnááigi. Muhto ii han bihttá galgga 70 jagi historjjá muitalit. Bihttá muitala suollemasvuodáid birra. Mo suollemasvuodáid johtet buolvvas bulvii. Mo dat maid it dieđe, väikkuha dutnje. Vealaheapmi riegá-dahttá suollemasvuodáid, go olmmoš viggá čiehkadit dan, mas heahpana. Eatnašat geaid oainnát dán bihtás dollet maid nu čihkosis. Muhtun dušše earáide, muhtun maiddái alcce-sis ja muhtumat eai oba dieđe ge ahte dollet maid nu čihkosis. Liikká váikkuhit suollemasvuodáid sin eallimiidda juohke láhkái.

Danin lea dát politihkalaš teaksta. Olles sámi servvodagas vuhttojít čiegusvuodat ja heahpa-

dat. Dat doallá eatnašiid mis sajis, vai eat mana gurut guvlui makkárge geaidnoearus vaikko háliidivčiimet ge. Mii guoddit máttuideamet historjjá, dego ovddeš áiggiid skádjan. Mii, Davvikalohtalačcat, leat vásihan máilmmissiođid, riikarájáid sirdimiid, ja muhtumat leat velá bákkus fárrehuvvon. Manjimuš máilmmissiođi manjá leat vel eallán guhkes galbma soađis. Dát bihttá dáhpáhuvvá go galbma soahti lea mannamin loahpaguvlui. Mo son lei eallit dalle, 1987:s? Eat han mii nuorat diehtán eará go galbma soađi. Balaimet jámas atomasođis. Eat duostan jáhkkit ahte goassege nogáše dát dilli. Ruošša ii gávdnon eará go historjágirjiiin. Ja gávppis sámástit áddejuvvui politihkalaš demonstrašuvdnan.

Liikká eliimet dalle, nu mo dál ge, mánggain gielain. Suomagiella, sámegiella ja dárogiella elle ovttas rádjáguovlluin. Válljugas boasttuádéjumit ledje, muhto váimmolaš olbmuigas-kasaš áddejupmi lei maid. Muhtumat hállet dan giela maid háliidit, earát fertejit hállet dan giela maid máhttet. Bihtás vikkan speadjalastit iežan Davvikalohta gielalaš árgabeavvi - gielas gillii, dohkot deike, njoammelsimpun.

Njeallje nuora – Piera, Ánne, Niila ja Junne – gevvet Heahtás nuorttas meahccái. Eai dieđe vissásít leat go Ruotas vai Suomas go vudjet

badjel geainnu ja šaddet lagamus visttis jearrant veahki. li oktage livčii sahtit einnostit mii doppe dien visttis lea. Go sihke Jorma ja Elle-Sina oamasteaba muitalusaid mat maiddái gusket juohke áidna nuora. Doaivvun don ealát singuin dan botta go buohkaid suollemasvuodat bohtet čihkosis čuvpii. Doaivvun maiddái bihttá addá dutnje juoidá mii bistá. Muitte ahte jus manat gurut guvlui dan geaidnoearus gos buohkat dihtet ahte galggat mannat olgeš guvlui, dalle sáhtát nuppástuvvat.

Siri Broch Johansen

"Olles sámi servvodagas vuhttojít čiegusvuodat ja heahpadat. Dat doallá eatnašiid mis sajis, vai eat mana gurut guvlui makkárge geaidnoearus vaikko háliidivčiimet ge."

Tämä näytelmä ei olisi syntynyt ilman ARINia. ARIN oli projektin, jonka tarkoitukseksi oli edistää pohjoiskalotin vähemmistökielien näytelmä-kirjallisuutta. ARIN -kurssiin osallistumalla sain apua tekstini kirjoittamiseen. Pääsin kokeilemaan tekstiäni näytteilijöiden kanssa ja tutkimaan, mikä toimi lavalla ja mitä oli karsittava pois. Olen erityisen kiitollinen siitä, että toinen ARIN -ohjaajistani, Mette Brantze, on nyt myös näytelmäni ohjaaja. On huojentavaa luovuttaa "lapsi" hänelle, joka todella kuuluu teatterimailman taitavimpien joukkoon.

Tämän näytelmän tapahtumat alkavat jo Venäjän vallankumouksesta 1917, ja jatkuvat vuoteen 1987 saakka. Mutta eihän näytelmän tule kertoa 70 vuoden historiaa. Tämä näytelmä kertoo salaisuuksista ja siitä, kuinka ne kulkeutuvat sukupolvesta toiseen – kuinka asia, josta et ole tietoinen, vaikuttaa sinuun. Sorto synnyttää salaisuuksia, kun häpeä pyritää piillottamaan. Suurin osa näytelmän henkilöistä salaa jotain. Jotkut toisilta, toiset taas itseltään, ja muutamat eivät edes tiedä salaavansa jotain. Kuitenkin salaisuudet vaikuttavat heidän elämäänsä kaikilla tavoin.

Siiä syystä tämä on poliittinen teksti. Salaisuuksia ja häpeää on havaittavissa koko Saamen yhteiskunnassa. Se pitää monet meistä

aloillamme, jottemme käentyisi vasemmalle minkäänlaista risteyksistä, vaikka haluaisimmekin. Me kannamme esi-isiemme historiaa kuin entisaikojen kaikua. Me, pohjoiskalotilaiset, olemme kokeneet maailmansodat, valtionrajojen siirtämiset, ja jotkut meistä on pakotettu lähtemään kotoa. Toisen maailmansodan ja jälkeen olemme kokeneet pitkän kylmän sodan. Tämä näytelmä sijoittuu kylmän sodan loppupuolelle. Minkälaisista se elämä olikaan vuonna 1987? Emmehän me nuoret muusta tienneetkään, kuin kylmästä sodasta. Pelkäsimme kuollaksemme ydinsotaan. Emme uskaltaneet toivoa, että tilanne muuttuisi koskaan. Venäjä oli olemassa vain vanhoissa historian kirjoissa. Ja saamen puhuminen kaupassa ymmärrettiin poliittisena mielenosoituksena.

Elettiin sitä kuitenkin, niin kuin nytkin, monella kielellä. Suomenkieli, saamenkieli ja norjankieli elivät rajaseudulla yhdessä. Useita väärinkäsitelyksiä tapahtui, mutta niiden ohella vallitsi sydämelinen ihmistenvälinen ymmärrys. Jotkut puhuvat sitä kieltä mitä tahtovat, toiset taas sitä mitä osaavat. Näytelmällä pyrin kuvaamaan omaa pohjoiskalotin kiehellistä arkipäivään – kielestä kieleen, sinne tänne jäniksen lailla.

Neljä nuorta – Piera, Ánne, Niila ja Junne – ajavat Hetan itäpuolella ojaan. He eivät tiedä

ovatko Ruotsin vai Suomen puolella, kun he joutuvat pyytämään lähimästä talosta apua. Kukaan ei olisi voinut ennustaa, mikä talossa odottaa. Sekä Jormalla että Elle-Sinalla on kerrottavana tarinoita, jotka koskevat jokaista nuorta. Toivon että elät mukana tämän hetken, Käsikirjoitus Toivon myös että näytelmä antaa sinulle jotain pysyvää. Pidä mielessä, että jos käännyt vasemmalle risteyksestä, josta kaikki ovat tottuneet käänymään oikealle, saatat muuttua.

Siri Broch Johansen

"Salaisuuksia ja häpeää on havaittavissa koko Saamen yhteiskunnassa. Se pitää monet meistä aloillamme, jottemme käentyisi vasemmalle minkäänlaista risteyksistä, vaikka haluaisimmekin."

Forfatteren forteller...

Dette stykket hadde neppe eksistert uten ARIN. ARIN var et prosjekt for utdanning av Nordkalott-dramatikere som skriver på minoritetsspråk. Gjennom deltagelse på ARIN-kurset fikk jeg hjelp til å utvikle manusideen min. Jeg fikk prøvd ut tekst med skuespillere, så hva som fungerte på scenen og hva jeg måtte stryke. Jeg er spesielt glad for at en av mine veiledere på ARIN, Mette Brantzeg, ble regissør for stykket. Det føles trygt og godt å overlate ”babyen” min til en av de aller beste i bransjen.

Dette stykket spenner over tidsrommet fra den russiske revolusjon i 1917 til stykkets nåtid, som er 1987. Men det er ikke et stykke som skal fortelle sytti års historie. Nei, det er et stykke som forteller om hemmeligheter. Om hvordan hemmeligheter reiser fra generasjon til generasjon, og om hvordan det du ikke vet, skader deg. Undertrykking leder til hemmelighold, fordi man vil holde hemmelig det man skjemmes over. De fleste du møter i dette stykket holder ting hemmelig. Noen bare for andre, noen for seg selv, og noen vet ikke engang at de holder ting hemmelig. Likevel har hemmelighetene dyp innvirkning på livene deres.

Derfor er dette en politisk tekst. Hele det samiske samfunnet er gjennomsyret av dette hemmeligholdet og denne skammen. Skam-

men, som holder de fleste av oss på plass, slik at vi ikke tar til venstre i et veikryss, sjøl om vi hadde hatt lyst til det. Og historien til de som har vandret ligger i oss, som en gjenklang fra den tida vi sjøl ikke levde i. Vi som bor på Nordkalotten har gjennomlevd flere verdenskriger og mange grenseflyttinger – som i sin tur har medført tvangsflytting for noen av oss. Etter siste verdenskrig har vi gjennomlevd en lang kald krig. Dette stykket foregår mot slutten av den kalde krigen. Hvordan var det i 1987? Vi visste ikke om annet enn kald krig. Vi var livredd for atomkrig. Vi torde ikke å tro på at det skulle ta slutt. Det landet som heter Russland fantes bare i historiebøkene. Og det å snakke samisk på butikken ble ansett for å være en politisk demonstrasjon.

Likevel levde vi, slik som nå, med flere språk rundt oss. Finsk, samisk og norsk i skjønn forening i grenseområdene. Mange misforståelsjer, men også stor forståelse for hverandre. Noen snakker det språket de vil, mens andre må snakke det språket de kan. Jeg prøver å la språkbruken i dette stykket være slik som den er i min hverdag på Nordkalotten – springende, hoppende fra språk til språk.

I dette stykket forviller fire ungdommer – Piera, Anne, Niila og Junne – seg inn i skogen øst

for Hætta. De vet ikke helt om de er i Finland eller Sverige når de kjører utfør veien og må gå til nærmeste hus for å få hjelp. Det som venter dem inne i det huset, kunne ingen ha forutsett. For Jorma og Elle- Sina bærer historier som også angår hver og en av ungdommene. Jeg håper du vil leve med dem mens hemmelighetene deres avsløres. Jeg håper stykket også vil legge noe igjen i deg. For det å ta til venstre i et veikryss hvor alle vet at man skal ta til høyre, vil alltid endre deg.

Siri Broch Johansen

"Hele det samiske samfunnet er gjennomsyret av dette hemmeligholdet og denne skammen. Skammen, som holder de fleste av oss på plass, slik at vi ikke tar til venstre i et veikryss, sjøl om vi hadde hatt lyst til det."

Gurut guvlui Heahtás/Vasemmalle Hetasta/Til venstre i Hetta

algočájálmas/kantaesitys/urpremiere 3.10.2014, Guovdageaidnu/Kautokeino 3.10.2014

Čálli/Käsikirjoitus/Av: *Siri Broch Johansen*

Bagadalli/Ohjaaja/Instruktør: *Mette Brantzeg*

Suomagillii/Suomentaja/Til finsk: *Niillas Holmberg*

Lávde&bivttashábmen/Lava- ja vaatesuunnitelu/Scenografi&kostyme: *Erik Annar Evensen*

Čuovgahábmen/Valot/Lysdesign: *Morten Reinan*

Neavttárat/Näyttelijät/Skuespillere:

Anne: *Ingá Márijá Sarre*

Piera: *Ánte Siri*

Junne: *Espen Østman*

Niila: *Niillas Holmberg*

Elle-Sina: *Anitta Suikkari*

Jorma: *Áilloš*

Muohtuvooidan/Maskeeraaja/Sminkør: *Henriette Lille*

Filbma/Videotyö/Film: *Kautokeino Film/Andreas Ausland*

Govven/Valokuvaus/Foto: *Hans Olof Utsi*

Giellakonsuleanta/Kielikonsultti/Språkkonsulent: *Nils Øyvind Helander*

Plakáhttahábmen/Julistesuunnittelu/Plakatdesign: *Aslak Mikal Mienna*

Buvttadus- ja čajálmasteknihkárat/Tuotanto- ja kiertueteknikot/

Produksjons- og turneteknikere: *Ole Thomas D. Hætta, Morten Sara, John Steinar Baal, Johan Anders Paulsen*

Cavgleaddji/Kuiskaaja/Sufflør: *Rawdna Carita Eira*

Programmaovttasvástideaddji/Ohjelmistovastaava/Programansvarlig: *Haukur J. Gunnarsson*

Programarbeid/Käsiohjelma/Prográmmabargu: *Haukur J. Gunnarsson, Rawdna Carita Eira, Aslak Mikal Mienna, Mette Brantzeg,*

Britt Inga Vars

Leif Isak Nilut

Buvttadeaddji/Tuottaja/Produsent: *Bat out of hell" & "Modern girl" Meat Loaf, "When the smoke is going down" & "No one like you" Scorpions, "Satumaa" Reijo Taipale, "Levan polkka Rock" Paolo Miranda, "Levan polka" Vox Nova Vocal Ensemble, "Mustalainen" Thanlow Instrumental Quartette, "Ruškes čálmmitt" Deat nugátte nuorat, "Sweet dreams are made of this" Eurythmics, "Push it to the limit" Paul Engemann*

Musikkbruk/Musiikki/Musihkkgeavaheapmi: *"Bat out of hell" & "Modern girl" Meat Loaf, "When the smoke is going down" & "No one like you" Scorpions, "Satumaa" Reijo Taipale, "Levan polkka Rock" Paolo Miranda, "Levan polka" Vox Nova Vocal Ensemble, "Mustalainen" Thanlow Instrumental Quartette, "Ruškes čálmmitt" Deat nugátte nuorat, "Sweet dreams are made of this" Eurythmics, "Push it to the limit" Paul Engemann*

Mii giitit/Kiitämme/Vi takker:

Gunn Hansen Pulk, Ann Majbritt Eriksen, Gunn Elisabeth Kristensen, Mattias Sikku Valio

Ánte Siri
(Piera):

Ánte lei vuohčan Beaivváža lávddi alde 2012 "Silbajávri" bihtás. Son lea leamaš prográmmajođiheaddjin guokte jagi NRK Sámemánáid TV ja maid bargin animašuvnna-dubbemín NRK Sápmi fitnodagas. Dán čavčča oidno fas TV šearpmas ođđa mánáid-tv buvttadusas. Ánte lea maid oassalastan moatti oanehisfilmbabuvttadusain.

Ánte debytoi Beaivváš -teatterissa näytelmässä "Silbajávri" 2012. Hän on toiminut NRK sámemánáid TV -lastenohjelman juontajana kaksi vuotta, sekä tehnyt dubbaustöitä NRK Sápmi:lle. Tänä vuonna hän tekee paluun TV-ruutuun lastenohjelmassa. Siri on työskennellyt myös lyhytelokuvien parissa.

Ánte sto første gang på scenen for Beaivváš i 2012 i stykket "Sølvvannet". Ánte er tidligere kjent fra to år som programleder for NRK Sápmis barne-TV, har arbeidet med dubbing av animasjoner for NRK Sápmi, og er aktuell på tv-skjermen i høst med en ny barne-tv produksjon. Ante har også medvirket i flere kortfilmproduksjoner.

Ingá Márjá Sarre
(Ánne):

Ingá Márjá lea oahppan Teáhterbuvtta-deaddji- ja Neavttárfágas Davvi Trøndelaga Allaskuvillas. Son lei vuohčan Beaivváža "Völundda mualitus" bihtás 2000s ja lea beaggán dan manjrel mánnggaid teáhterčájálmasain Beaivvážis. Son lea maiddái leamaš mánnggaid filbma- ja tv-buvttadusain ea NRK Sámis.

Ingá Márjá valmistui näyttelijäksi Pohjois-Tröndelagin korkeakoulusta. Hän teki ensiesiintymisenä Beaivváš -teatterissa vuonna 2000 näytelmässä "Völundda mualitus" ja on tämän jälkeen näytellyt lukuisissa Beaivvášin näytelmissä. Sarre on näytellyt myös useissa elokuva-ja tv-tuotannoissa, kuten NRK Sápmi:ssä.

Ingá Márjá er utdannet i Teaterproduksjon og Skuespillerfag ved Høgskolen i Nord-Trøndelag. Hun debuterte ved Beaivváš i 2000 i stykket "Völundda mualitus" og har gjort suksess i mange av teatrets forestillinger siden da. Hun har også medvirket i flere film- og tv-produksjoner for blant annet NRK Sápmi.

Áilloš/Ingor Ántte Áilu Gaup
(Jorma):

Áilloš lea okta Beaivváža álggaheddiin 1981:s ja lea bargan neavttárin teáhteris dan rájes. Son lea beakkán Sámi artista, neavttár, juoigi, musihkar ja lávlu. Áilloš lea árbevirolaččaid ovddasteaddji, muhto lea maid árjjalažžat ovddidan ođđaáigásá sámi kultuvrra.

Áilloš oli mukana Beaivváš -teatterin perustamisessa 1981, ja on siitä lähtien työskennellyt näyttelijänä. Näytteleisen lisäksi hänet tunnetaan menestyneenä muusikkona, joikajana ja laulajana. Áilloš tunnetaan perinteisen joiun taitajana, mutta hän on tiedettävästi yksi saamelaistaiteen modernisoijista.

Ailloš er av pionérerne som startet opp Beaivváš i 1981 og har arbeidet som skuespiller ved teateret siden. Han er kjent samisk artist, skuespiller, joiker, musiker og sanger. Ailloš er en tradisjonsbærer, men har også hatt en svært viktig rolle i utviklingen av den moderne samiske populærkulturen.

Anitta Suikkari
(*Elle Sina*):

Anitta lea bargan teáhter- ja filbmaneavttárin ja bagadallin Davviriikkain badjel 30 jagi. Sus lea vuoimmaalaš ja mánjggabealat virgeráidas, ja lea ovdanbuktán stuora rollaid sihke Beáivvážis ja eará teáhteriin. 2012 nammaduvvui Hedda-bálkkašupmái "Silbabávrri" čájálmasas "Sirina" rollain. Dán čavčča lea maid bargame "Mun lean Inanna" monologain.

Anitta on toiminut teatteri- ja elokuvanäytelytönlänä sekä ohjaajana Pohjoismaissa yli 30 vuotta. Vahva ja monipuolinen repertuaari on tuonut hänenne isoja rooleja niin Beaivvássissa kuin muissakin teattereissa. Hän sai arvostetun Hedda -ehdokkauksen "Silbabávrri"-näytelmän Irinan roolista 2012. Tänä syksynä hän työskenteli myös "Mun lean Inanna"-monologin parissa.

Anitta har arbeidet som teater- og filmskuespiller og instruktør i Norden i over 30 år. Hun har en rik og mangfoldig karriere bak seg og har gjort mange store rolletolkninger for Beaivváš og for andre teatre. I 2012 ble hun nominert til Hedda for sin tolkning av "Sirina" i "Sølvvannet". Denne sesongen er hun også aktuell med monologen "Jeg er Inanna".

Espen Østman
(*Junne*):

Espen lea neavttároahpu čađáhan Rose Bruford College Londonis ja Helsega Teáhterallaskuvllas. 2007 rájes lea bargan mánjggaid bihtás Hålogalandda teáhteris – ea "Bures boahtin" ja "Báđariin". Son lea maid leamaš friddjajoavkuuin mielde nugo "Ferske Scener" ja dál manjemus Johnsen ja Johnsen buvtteamis "Hui earenoamáš olmmoš".

Espen on opiskellut nyttelijäksi Lontoon Rose Bruford Collegessa ja Helsingin teatterikorkeakoulussa. Hän on näytellyt Hålogaland -teatterissa vuodesta 2007 lähtien, esitysten näytelmissä kuten "Bures boahtin" ja "Báđariin". Østman on ollut mukana myös vapaateatteriryhmässä kuten Ferske Scener. Hän oli mukana myös Johnsen ja Johnsenin tuotannossa "Hui earenoamáš olmmoš".

Espen er utdannet skuespiller fra Rose Bruford College i London og fra Teaterhøgskolen i Helsinki. Siden 2007 har han spilt i flere forestillinger på Hålogaland Teater, bl.a Velkommen og Fredlaus. Han har også spilt i frigrupper som Ferske Scener og nå sist i Johnsen og Johnsens produksjoner av "Et unikt menneske".

Niillas Holmberg
(*Niila*):

Niillas lei vuohččan neavttáriin Beaivvážis "Allaq" bihtás 2010s ja nammaduvvui dan seamma lagi nuorra artistan Rittu Riđu eamiálbmot-festiválas . Lea almmuhan guokte diktagirjii, "Dego livččen oaidnán iežan" (2009) ja "Amas amas amasmuvvat" (2013) ja vel guokte CD skearru Roope Mäenpää: "Manin guottán girjji fárus" (2011) ja vel "Assimilašuvdna blues" (2014).

Niillas debutoi Beaivváš -teatterissa "Allaq" näytelmässä 2010. Samana vuonna hänet valittiin Riddu Riđdu -alkuperäiskansojen festivaalin vuoden nuoreksi taiteilijaksi. Hän on julkaissut kaksi runokokoelmaa: "Dego livččen oaidnán iežan" (2009) ja "Amas amas amasmuvvat" (2013). Hänen yhtyeensä Niillas Holmberg & Roope Mäenpää on julkaissut kaksi cd-albumia: "Manin guottán girjji fárus" (2011) ja "Assimilašuvdna blues" (2014).

Niillas debuterte som skuespiller på Beaivváš i stykket "Allaq" i 2010 og ble utnevnt til årets unge artist på urfolksfestivalen Riddu Rđdu samme år. Han har gitt ut to diktsamlinger; «Dego livččen oaidnán iežan» (2009) og «Amas amas amasmuvvat» (2013), samt to cd'er med Roope Mäenpää; «Manin guottán girjji fárus» (2011) samt «Assimilašuvdna blues» (2014).

Mette Brantzeg
(bagadalli/ohjaaja/instruktør):

Mette lea bagadalli, koreógrafo ja dramatiikar. Son lei Sampo Teateris miellahttuun 1983-92, teáhterhoavdan Sogn og Fjordane Teateris 2000-04 ja jodiheaddjin Norgga Dramatiikarfestiválas 2006-08. Son lea leamaš logaldallin neavttároahpuhasus Dáiddala-laskuvillas Oslos ja jodíhan giehtačálus ovdánahttinkurssaid nugo ARIN.

Mette on ohjaaja, koreografi ja dramaturgi. Hän on toiminut mm. Sampo-teatterin jäsenenä 1983-92, Sogn og Fjordane -teatterin johtajana 2000-04 ja Norjan Dramaturgifestivaalin johtajana 2006-08. Brantzeg on luennoinut Osloon taidekorkeakoulussa näyttelijätutkinnon puolella, sekä johtanut käskirjoituskursseja kuten ARIN.

Mette er regissør, koreograf og dramatiker. Hun var medlem i Sampo Teater 1983-92, teatersjef ved Sogn og Fjordane Teater 2000-04 og leder for Norsk Dramatikkfestival 2006-08. Hun har undervist i skuespillerfag på Kunsthøgskolen i Oslo og ledet diverse manusutviklingskurs bl.a ARIN.

Morten Reinan
(čuovga/valot/lys):

Morten lea freelancer hábmejeaddji ja lea bargan hui ollu lávddiin Norggas, Ruotas ja Suomas. Son lea maid hábmen čuovgaid sihke Perus, Mosambikas, Ruosšas ja galgá dán buvttadusa manjel vuolgit bargui Suoma Našunálateáhterii, ja dasto fas Vladivostokii "Hamlet" bihtáin bargat.

Morten Reinan tunnetaan valoyöntekijänä Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa. Hän on työskenellyt myös Perussa, Mosambikissa ja Venäjällä. Tämän tuotannon jälkeen hänen työtään nähdään Suomen Kansallisteatterissa ja Vladivostokissa Hamletin parissa.

Morten er freelance lysdesigner med erfaring fra svært mange scener i Norge, Sverige, Finland. Han har dessuten skapt lys i Peru, Mozambique, Russland og drar etter denne oppsetningen videre til Finlands Nasjonalteater før turen trolig går til Vladivostok og "Hamlet".

Erik Annan Evensen
(lávdejeaddji/lavastus/scene):

Erik lea govvadáiddár ja lávdehábmejeaddji. Jahkeágodagas 1983-1987 lei miellahttuun Lambretta dáiddárjoavkkus. Su bargguid leat oastán ea Dálááiggi dávvirvuorká - Museet for samtidskunst ja Riikagalleriija – Riksgalleriet. Erik lea leamaš lávdehábmejeaddjin mánngaid teáhteriin Norggas, ja bodii vuohččan Beaivvázii 1996.

Erik on kuvataiteilija ja lavasuunnitelija. Hän oli Lambretta -taiteilijaryhmän jäsen vuosina 1983-87. Hänen töitään ovat tilanneet mm. Museet for samtidskunst (nykytaiteen museo) ja Riksgalleriet. Hän on toiminut lavataiteilijana useissa Norjan teattereissa, ja debytoi Beaivvás -teatterissa 1996.

Erik er billedkunstner og scenograf. Fra 1983 – 1987 var han medlem av kunstnergruppen Lambretta. Hans verker er kjøpt inn av bl.a Muséet for samtidskunst og Riksgalleriet. Erik har vært scenograf for mange teatre rundt om i Norge, og kom til Beaivvás første gang i 1996.

Bear/Pe/Fre. 3.10. Guovdageaidnu/Kautokeino*
Sotn/Su/Søn. 5.10. Guovdageaidnu/Kautokeino
Dis/Ti/Tirs. 7.10. Heahttá/Enontekiö
Bear/Pe/Fre. 10.10. Kárášjohka/Karasjok
Dis/Ti/Tirs. 14.10. Vuonnaabatta/Varangerbotn
Gask/Ke/Ons. 15.10. Deatnu/Tana
Bear/Pe/Fre. 17.10. Ohcejohka/Utsjoki
Lávv/La/Lør. 18.10. Anár/Inari
Dis/Ti/Tirs. 21.10. Rovaniemi/Roavvenjárga
Gask/Ke/Ons. 22.10. Kemi
Duor/To/Tors. 23.10. Haparanda
Bear/Pe/Fre. 24.10. Bájil/Pajala
Sotn/Su/Søn. 26.10. Gárasavvón/Karesuando
Dis/Ti/Tirs. 28.10. Áltá/Alta
Duor/To/Tors. 30.10. Hamarøy/Hábmer
Sotn/Su/Søn. 2.11. Harstad
Dis/Ti/Tirs. 4.11. Romsa/Tromsø
Gask/Ke/Ons. 5.11. Romsa/Tromsø
Duor/To/Tors. 6.11. Olmmáivággi/Mannndalen
Mán/Ma/Man. 10.11. Snåsa/Snåase
Gask/Ke/Ons. 12.11. Oslo
Duor/To/Tors. 13.11. Oslo
*álgóčájálmas/kansaesitys/urpremiére

BEAIVVÁŠ- Sámi Našunálateáhter/Saamelaisten kansallisteatteri/Det Samiske Nasjonalteatret
Guovdageaidnu/Kautokeino, Norga/Norja/Norge
www.beaivvas.no / beaivvas@beaivvas.no